DET NORSKE TEATRET

1945—46

R. HANSEN^S EFTF. THON & CO. PELS
SKIPPERGT.

GARANTI
FOR STYRKE
OG PASSFORM

AKSJESELSKAPET
TOGA
SPESIALFABRIKK
HERRE- OG GUTTEKLÆR

TEATERGATEN 2

b15g 12625)

Teatersjef Knut Hergel.

NATIONEN
Landmandspostens Dagutgave
Hovedorgan for Noregs Bondestand

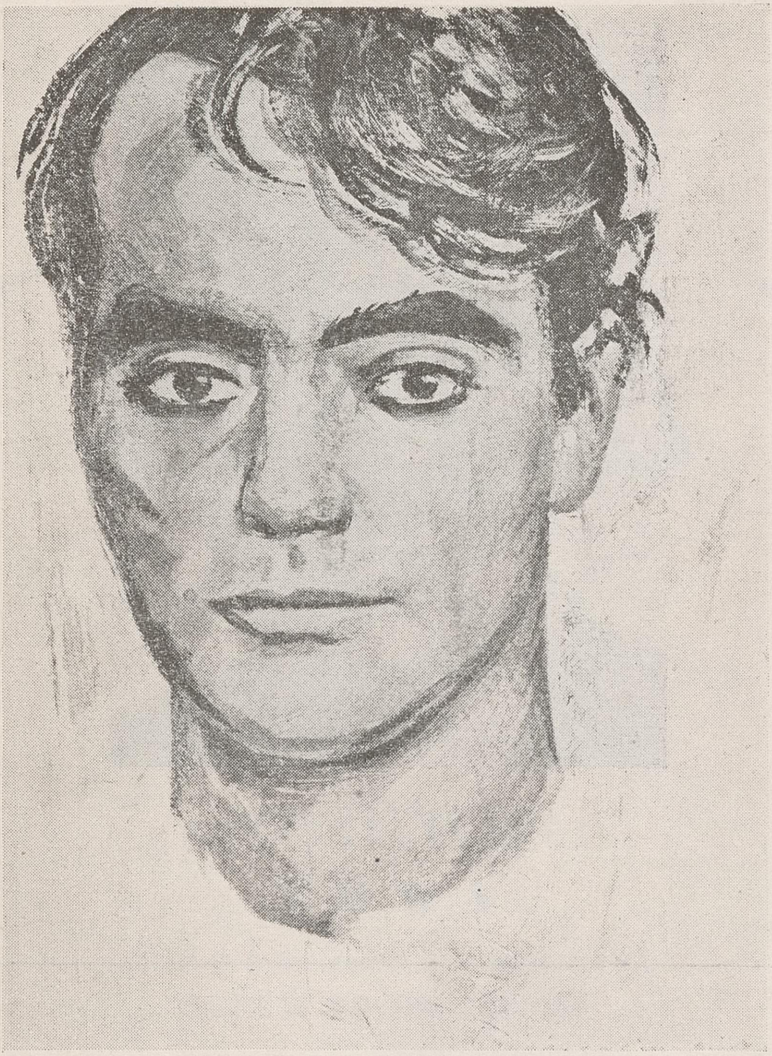

Federico Garcia Lorca

Den spanske kunstnaren *Pietro* måla dette like før Garcia Lorca vart drepen.

Den kjende spanske diktaren Antonio Machado skriv då Garcia Lorca døydde:

«Det var i Granada brotsverket bar til».

«Dei såg han gå mellom lyfte gevær
gjennom ei lang gate
ut til kalde, frosne marker
under stjernene i morgonljosken.
Drepen vart Federico
medan dagsljoset braut fram.
Dei våga ikkje sjå han i andletet
avrettingspelotongane.
Alle let att augo
og bad: «Gud bergar deg ikkje.»
Død stupna Federico,
på panna blod, i innvolen bly —
Det var i Granada brotsverket bar til.
Hugs det — arme Granada — i hans Granada.»

Då Federico Garcia Lorca stod fram med diktsamlinga «Romancero Gitano» i 1928, vart han med eitt slag den mest lesne diktaren i Spania og heile den spansktalande verda. Han var fødd 5. juni 1899, «ved hundreårsskiftet» som han sjølv lika å seia, i Fuente Vaqueros nær Granada av andalusiske foreldre. Faren var bonde, og det tidlege og nære sambandet med jorda gjev honom det ekte, folkelege som er styrken hans, lyrisk sett i «Romancero Gitano», dramatisk i «Bodas de Sangre» (Blodbryllaupet), som båe framfor noko anna av det han skreiv bar røtene sine djupt feste i andalusisk jord.

«Bodas de Sangre» som no for fyrste gongen blir spela på norsk scene, hadde sin urpremiere i Spania i 1933 og vart ein stor scenisk triumf. I Argentina vart stykket spela året etter med Margarita Xirgu, den fremste spanske skodespelarinna, i hovudrolla. Ho var den fyrste som oppdaga og eggja Garcia Lorcas dramatiske givnad og tolka skodespela hans, og framleies er ho beste tolkaren hans. I Argentina la

Dagbladet alltid foran

Centrum Bokbinderi

Blåkorsgården, Storgaten 38 — Telefon 16 603

Alt bokbinderarbeide utføres

Spesialavdeling for album, fotomapper, skrivemapper o. lign.

Garcia Lorca klassikaren Lope de Vegas «La Dama Boba» (Den dumme dama) til rettes for framføring der, likeins med Margarita Xirgu som berande kraft, og stykket vart den store scenesigeren i spelbolken.

Fyrste dramatiske arbeidet sitt skreiv Garcia Lorca berre 20 år gamal, «El Maleficio de la Mariposa», som vart framført i Madrid same året. Det vann ikkje fram hos publikum, men det bør nemnast at det var eit skodespel frå insektverda, skrivi mange år før det velkjende skodespelet «Insektliv» av Karel Capek.

«Bodas de Sangre» har og vorti spela i New York. Etter den spanske republikken var skipa i 1931, kom Garcia Lorca med framlegget sitt til regjeringa om eit kringfarande studio-teater som skulle gjera dei dramatiske arbeida av spanske klassikarar kjende for dei mest bortgøymde byar og bygder i Spania. Fem år ofra han som leiar for dette teatret — «La Barraca». Han instruerte, valde ut dekorasjonar og drakter, dikta om gamle musikktema til framføring i serskilde høve, og farta landet rundt langt oppi avdalane der han greidde å trolla fram frå kistebotnen hos bøndene dei vedunderlegaste drakter og skor til bruk for det ulike skodespel-epokane. Alle gav det han bad om, hans personlege sjarm vann alle med den åndsmakt som stråla ut frå han.

Damaso Alonso seier då og at nett for di Garcia Lorca med sin personlegdom alt frå ungdomsåra suggererte folk like sterkt som dikta

Fru Lie Laahnes

SYAKADEMI

Akersgt. 8, 3. etg.

Telefon 22 897

Vi lager drops, dersom de har kvitt sukker.
Kort leveringsfrist. Minste kvantum 250 gr.

Leidulv Lothe

Nils Juelsgt. 70.

Kom innom eller ring 44729

hans, måtte teatret bli hans mest autentiske utrykksform. Alle dei spelmåtane teatret åtte, freista han seg med. Såleis laga han og skodespel for *dokketeater,* som han kallar «uttrykket for folkefantasien og klimaks for ynden og skuldløysa i folket.» Her arbeidde han ikkje på grunnlag av utanlandske førebilete, men «vekkjer opp folkelege andalusiske typar frå dei daude.» Han hadde like godt handlag med tredokker som med levande skapningar, og fyrste arbeida hans med dokketeater vart til i unggutåra heime i Granada i musikalsk samarbeid med den namngjetne spanske komponisten Falla, og plastikken i samarbeid med *Manuel Angeles Ortiz.*

Garcia Lorca var berre 36 år gamal og stod på toppen av skaparkrafta si då han vart myrda straks etter den spanske borgar-krigen braut ut. Han hadde alt ein ageleg produksjon attom seg. 8 skodespel hadde vorti framførde, og «La Casa de Bernarda Alba» som han nettopp la siste hand på, meiner dei er eit av ypparste skodespela hans.

«Hugs at vi, dei spansk-amerikanske diktarane, og dei spanske diktarane,» seier Pablo Nernda, «vi gløymer aldri og tilgjev aldri mordet på den diktaren vi reknar for å vera den største mellom oss. Vi kan aldri gløyme dette brotsverket, aldri tilgje det. Aldri! Aldri!»

Solveig Kaurin.

Kjøp ei god bok i

NYNORSK BOKHANDEL L/L

ST. OLAVS PLASS 3

SMART

Telefon 24 767 — Postgiro 10854

Sara Marie Steen

Midl. adr. Dronningensgt. 25, Oslo

Knutinge Kaas

Dameskredderi

Torstedhjørnet. Telefon 12 396

Norskdomsfolk!
Bruk Dykkar eigen bank:

Oslo Nye Sparebank

Skipa 1921

Rosenkrantzgt. 9 (ved Bøndernes Hus)

DEN MERKANTILE SPRÅKSKOLE

Arbinsgt. 1, telefon 50 655

Språk. Matematikk, fysikk. Latin.
Handelsfag m. språk og stenografi.

Nye kurs 10. januar.

INGEN *grå hår* MER

Brynol gir grått hår tilbake sin naturlige og friske farge, den fremmer hårveksten og styrker hodebunnen. Brynol er lett å bruke og virker hurtig. Brynol inneholder ingen kunstig farge eller skadelige stoffer.

Stor flaske kr. 4,20.

BrynoL

midlet mot grått hår.

ENEFORH.: PAUL SM TH - OSLO

Telefon 15 860

Kjøp bøkene hos

SELLEVOLD

i Grensen.

Dagmar Myhrvold

Tordis Maurstad

MØBLER — TAPETER — STOFFER

Stortingsgaten 10.

MAISON MAGNIFIQUE

Blodbryllaupet

Skodespel i 7 bilete av Federico Garcia Lorca.
Til norsk av Aslaug Vaa.
Regi: *Knut Hergel.*

Musikken til forspel og songar ved kapellmeister *A. K. Nielsen.*
Musikken elles av spanske komponistar.
Dekorasjonane av *Arne Walentin.*
Draktene ved *Kari Aulie* og *Dagny Eriksen.*
Koreografi: *Gerd Kjølaas.*

Personane:

Mora	Dagmar Myhrvold
Sonen	Harald Heide Steen
Grannekona	Henny Skjønberg
Vermor til Leonardo	Astrid Sommer
Leonardo	Øyvind Øyen
Kona hans	Dagny Gurvin
Vesle-gjenta	Eva Strøm
Tenestgjenta	Lydia Opøien
Far til brura	Edvard Drabløs
Brura	Tordis Maurstad
Månen	Jan Pande-Rolfsen
Dauden (Tiggarkjerringa)	Ragnhild Hald
Gjentene:	Elisabeth Ingerø Ada Hjersing Turid Balke
Gutane:	Bunny Jervell Gisle Straume Pål Skjønberg
Vedhoggarane:	Nils Hald Kåre Wicklund Asbjørn Toms Larsen

Dansarar: Marit Frogner, Edith Hansen, Ingrid Olsrud, Fernanda Smith, Erik Fjeldstad, Barthol Halle, Hans Kjølaas, Jan Pande-Rolfsen.
Bryllaupsgjester.

Bileta:

1. Mora og sonen
2. Mannen og kona
3. Brura

Pause

4. Bryllaupsmorgonen
5. Kvelden

Pause

6. Natt
7. Dag

Federico Garcia Lorca

etter teikning av målaren Lie-Gjemre.

Sumaren 1938 vart «La Noce meurtrière» av Federico Garcia Lorca ført fram på «L'Atelier» på Mont Martre i Paris. Eg sat på ein kafé i London og las om det i ei avis, og vart med ein gong brennande interessert. Eg hadde for eit par år sidan høyrt om denne merkelege diktaren som vart drepen av Francos soldatar like etter borgarkrigen braut ut. Nokre dikt hadde eg lesi i omsetjing, og eg kjende og til at eit av skodespela hans hadde vori ført fram i Amerika under titelen «Bitter Oleander». Det som no i kveld heiter «Blodbryllaupet».

Eg reiste difor så fort eg kunne over til Paris, gjekk beine vegen opp til «L'Atelier», men stort var vonbrotet då det på ein plakat stod «Relâche». Vel, det var ikkje noko å gjera ved det! Eg fekk like vel tak i omsetjaren av skodespelet, fekk lesi den franske utgåva — og hadde skodespelet med meg heim hausten 1938.

I 1939 førebudde eg så ei framføring av skodespelet, men andre omsyn, andre planar kom i vegen. Så endeleg våren 1942 såg det ut til å lykkast. Vi hadde komi langt på veg med stykket, då forbodet frå Statens Teaterdirektorat kom. Den spanske legasjonen hadde protestert mot framføring av stykket. Lorca var kommunist, anarkist eller noko liknande. Vi hadde diverre ikkje anna å gjera enn å leggje det bort — men no har vi teki skodespelet fram att og kjem såleis med ein forseinka Lorca-premiere.

Knut Hergel.

Nu som før

når det gjelder kaker og konditorvarer

E. BORGERSEN

(Søstr. Næsmoens eftf.)

Pløensgate 2 — Telefon 91 951

Harald Heide Steen

Øyvind Øyen

Egebergs Bokbinderi

Hausmannsgaten 6 — Telefon 16259

Tidsskrifter og forlagsarbeide
samt privatinnbinding utføres

WILLIAM HANSEN

LÆRVAREFABRIKK

ETABLERT 1927 *Spesialitet: Lærkofferter og damevesker.*

Fabrikk og kontor: Ullevålsvn. 10 - Tlf. 93 646 - Bankforb. Den Norske Creditbank

Edvard Drabløs

Lydia Opøien

Kom inn og se våre hatter.

Astrid Schøyen

OSLOGT. 21

Telefon 83 028

Ragnhild Hald

Eva Strøm

Dagny Gurvin

B·MERKEL a/s

DET GAMLE GODE
GROVBRØDET ER I
HANDELEN IGJEN

Henny Skjønberg

Nerdrum og Thorkildsen
BOKBINDERI

Akersgaten 7 Telefon 20170

NOREGS BOKLAG

Bokhandel — Papirhandel

Tilskrift til så lenge

Kristian 4des gate 4 — Telefon 31 374

Unge Kunstneres Samfund

Åpent 10-16 — Søndage 12-15

KUNST FOR VARER

KONTANT OG AVBETALINGSSALG

Rådhusgt. 19 — Telefon 26666

N. W. DAMM & SØN

ØVRE SLOTTSGT. 6 — OSLO

BOKHANDEL
ANTIKVARIAT

Tlf. 10147

Vi skaffer bøkene,
nye eller brukte.

SPØR OSS FØRST

ALT I BØKER OG SPILL

Oslo Pelsberederi

Inneh. Ruud og Jønholdt

Allslags pelsskinn mottas til beredning og fargning.

Kun en gross

Jørun Lindzén
MODISTSKOLE

Kurser i hattemodellering, tilskjæring og tegning.

Elisenbergvn. 4 — Telefon 42453

Astrid Sommer

Jan Pande-Rolfsen

Vi anbefaler:

Pemanent med originale oljer. Vipper og bryn farges. Bleking og manicure. Ansiktsbeh.ling.

Rostedsgatens Damefrisørsalong
Rostedsgt. 1. Tlf. 23 731
(Inneh. F. W. Lie.)

Leif Boysens
DANSEINSTITUTT
Telefon 50 538

Lørdage kl. 18: *Barneparti*

Mandage kl. 20: *Parti for voksne*

Privattimer

A. DOLVE

MALARFORRETNING
OSLO — AKER

Merk: Ver ute i tide med å tinga det målararbeid De har tenkt utført i 1946, då arbeidskapasiteten er begrensa. Tlf. 71115 — 75255

Arne Walentin

A. K. Nielsen

P. Hellerud

Jacob Aallsgate 14, Oslo
Telefon 44030

Allslags byggjearbeid

Bladet for alle gutter siden 1898.

Spennende fortellinger - Lærerike artikler. Godt stoff for gutter fra perm til perm. Utkommer hver 14. dag. Abonnement kr. 10,— pr. år — kr. 5.— pr. halvår. Tinges på alle postkontorer eller direkte.

NORSKE GUTTERS FORLAG

Postboks 557. — Oslo. — Fred Olsensgt. 5.
Telefon 13 474

Forretningsfolk

og andre som vil ha prentesakene sine på norsk, vender seg til:

JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

Pilestredet 45 b · Telefonar 61 493, 62 692 og 67 542

SPORTSUTSTYR

kjøpar De best
og billegast hjå

BJØRNDALENS SPORTSFORRETNING

MARKVEIEN 58 OSLO TELEFON 70069

Alle artikler for kunstmalere.

Porselænsmaling og Rosemaling.

Christ. Engebretsen & Søn

Pilestredet 27 — Oslo.

Johansen & Nielsen — Oslo.